

FEMINISTISCH BUITENLAND BELEID:

EEN KADER

PREAMBULE

Nu het 25 jaar geleden is dat de Verklaring en het Platform voor Actie van Beijing werd aangenomen, is een groeiend aantal feministen binnen en buiten de overheid bezig met nieuwe beleidsbenaderingen die zijn toegesneden op de problemen van de dag en nieuwe wegen inslaan in de wereldwijde zoektocht naar gendergelijkheid¹ en de verwezenlijking van de mensenrechten van vrouwen.

De meest dringende problemen van vandaag, en de oplossingen die men voor ogen heeft, verschillen niet radicaal van die welke in Beijing werden aangepakt. De context is echter veranderd. Ondanks meetbare vooruitgang op sommige gebieden, zoals onderwijs voor meisjes, gezondheid van moeders en in toenemende mate, de intrekking van discriminerende wetten, zijn er nieuwe en dynamische uitdagingen die de vooruitgang dreigen terug te draaien en de rechten dreigen te beknotten. En geen enkel land heeft gendergelijkheid bereikt. De wereld wordt geconfronteerd met een dringende klimaatcrisis; aanhoudende sociale, economische en politieke ongelijkheden en daaruit voortvloeiende vertrouwensproblemen met betrekking tot de globalisering en de internationale instellingen die deze moeten ondersteunen; het terugdraaien van de wettelijke bescherming van seksuele en reproductieve rechten; aanvallen op vrouwen en mensenrechtenverdedigers van LGBTQ+; stagnerende vooruitgang bij de politieke integratie van gemarginaliseerde groepen; en aanhoudende politieke crises die leiden tot de grootste gedwongen verhuizingen sinds de Tweede Wereldoorlog. Als wij onze verplichtingen op het gebied van de mensenrechten willen nakomen, mogen wij niemand achterlaten, laat staan vrouwen en meisjes, in al hun diversiteit.

Op dit moment van toenemend nationalisme, populisme en vrouwenhaat is het tijd om het verzet op te roepen en nieuwe bondgenoten en voorvechters voor gendergelijkheid en de mensenrechten van vrouwen in te schakelen, met alle middelen die ons ter beschikking staan. Nu voorvechters van genderrechtvaardigheid uit de hele wereld zich voorbereiden op de erfenis van Beijing en de volgende generatie van verbintenissen ter bevordering van gendergelijkheid lanceren, is feministisch buitenlands beleid een instrument dat veelbelovend is voor een broodnodige, intersectionele en vaak multilaterale aanpak van vrouwenrechten, waarbij tegelijkertijd dringende kwesties als klimaatverandering, vrede en veiligheid, inclusieve groei, wereldwijde gezondheid en armoedebestrijding worden aangepakt. Wij zijn ervan overtuigd dat elk land een feministisch buitenlands beleid kan voeren, ongeacht of het een land met een laag, gemiddeld of hoog inkomen is. In binnen- en buitenland zou een feministische aanpak kunnen bijdragen om de sociale ontwikkeling te verbeteren en tot het bereiken van sociale welvaart en gendergelijkheid. Een dergelijke aanpak bevordert inclusie, gelijkheid, vrede en veiligheid, zowel op internationaal als op nationaal niveau.

Maar wat is het precies? Dit kader probeert een definitie en enkele kernelementen van feministisch buitenlands beleid te distilleren, op basis van de weinige voorbeelden die vandaag bestaan², en van de inzichten van feministische denkers, advocaten en deskundigen binnen en buiten de overheid. Dit groeiende collectief zal worden geformaliseerd in de loop van het Beijing+25 Generatie Gelijkheidsproces, in de hoop het prille veld van feministisch buitenlands beleid te informeren en het aantal landen dat de moed heeft dit te omarmen uit te breiden.

FEMINISTISCH

EEN WOORD OVER "FEMINISTISCH"

Het inroepen van het woord "feministisch" kan een diepgaande verbintenis zijn, die niet noodzakelijkerwijs mogelijk of passend is voor alle actoren in alle contexten. Overheden die overwegen een feministisch buitenlands beleid te ontwikkelen en advocaten daarvan zullen worden geholpen om zich te concentreren op de kernelementen, met de flexibiliteit om hun eigen manier te vinden om hun engagement te omschrijven in hun unieke context.

Voor degenen die bereid zijn "feministisch" te gebruiken, kan dit een belangrijk signaal zijn dat een overheid bereid is een meer transformatieve aanpak na te streven ter bevordering van gendergelijkheid en inclusie, op een manier die intersectioneel is en die zich in de kern richt op het transformeren van machtsverhoudingen, en niet alleen op het verheffen van sommige vrouwen.

Er zijn verschillende vormen van feminisme, dus dit kader tracht niet zozeer de term te definiëren als wel te bevestigen dat het gaat om gelijkheid en niet discriminatie, de ontwrichting en transformatie van macht, en dat het intersectioneel is en er in verschillende contexten anders kan uitzien. Feministisch buitenlands beleid moet daarom ook geworteld zijn in een intersectionele aanpak, geïnformeerd worden door de diversiteit van lokale kennis, strategieën en taal en volledig eigendom zijn van de gemeenschappen die het wil ondersteunen. Er zij op gewezen dat feministisch buitenlands beleid levende kaders zijn, ontworpen om een voortdurend proces van leren en aanpassing op gang te brengen, en in dit verband mogen deze ingrediënten niet als een uitputtende lijst worden beschouwd.

Het woord "feministisch" kan mensen een ongemakkelijk gevoel geven. Toch is verzet tegen de term niet altijd bedoeld om te hinderen; het kan beginnen met een vraag en een gesprek op gang brengen en een gelegenheid bieden om te onderwijzen en te leren. In dit verband gaat het er niet alleen om of het woord wordt gebruikt, maar ook hoe het wordt gebruikt - idealiter vanuit een gevoel van empathie en verbondenheid, om gesprekken te openen in plaats van muren op te trekken of neerbuigend te doen.

Het is in deze geest dat wij een kader voor feministisch buitenlands beleid aanbieden, in de hoop dat het nuttig is in contexten waar de overheid een dergelijke aanpak overweegt en wat deze in de praktijk kan betekenen. Dit kader wordt gepresenteerd als een eerste leidraad en instrument, samen met een uitnodiging om deel te nemen aan een groeiende wereldwijde taskforce voor feministisch buitenlands beleid, die zal worden gelanceerd als onderdeel van het Beijing+25-proces en het Generatie gelijkheidsforum dat in juli van 2020 zal worden gehouden.

BELANGRIJKE INGREDIËNTEN VOOR FEMINISTISCH BUITENLANDS BELEID

1. DOEL

Formuleer het doel van een feministisch buitenlands beleid voor de specifieke context van uw overheid, en veranker het doel van het voeren van een feministisch buitenlands beleid in de uitoefening en omarming van soortgelijke beginselen en prioriteiten in het binnenlands beleid om te zorgen voor evenwicht en samenhang in binnen- en buitenland.

2. DEFINITIE³

Geef een definitie van wat feministisch buitenlands beleid betekent voor uw overheid: grondgedachte, waarden, aanpak. Beantwoord de vraag: Hoe verschilt dit van "business-as-usual" buitenlands beleid? Gebruik een intersectionele benadering die namen en opzoekingen analyseert om elkaar kruisende stromen van marginalisatie en macht aan te pakken (bijv., geslacht, ras/ethniciteit, leeftijd, bekwaamheid, enz.)

3. BEREIK

Noem het toepassingsgebied van het beleid: op welke agentschappen en inspanningen heeft het beleid betrekking? Omvat alle stromen van het buitenlands beleid in één document met duidelijke rapportagelijnen en coördinatie tussen agentschappen en afdelingen, bijv. defensie, diplomatie, handel en buitenlandse bijstand. (indien van toepassing). Het aanmoedigen van horizontale (niet alleen verticale) benaderingen voor het integreren van gendergerelateerde maatstaven in beleid en programma's is een belangrijk element van de bredere inspanningen ter bevordering van gendergelijkheid en integratie.⁴

4. BEOOGDE RESULTATEN EN BENCHMARKS OM IN DE TIJD TE BEREIKEN

In de kern moet feministisch buitenlands beleid gaan over het bereiken van veranderingen in de tijd om bepaalde resultaten te bevorderen. Geef duidelijk aan welke resultaten uw beleid beoogt te bevorderen en specificeer de tijdschema's voor verandering. Streefcijfers, ontwikkeld in overleg⁵ met de mensen die zij moeten helpen, kan van invloed zijn op sommige problemen, evenals het formuleren van "stretch"-doelstellingen die de overheden uitdagen om de hulpmiddelen/het inspanningsniveau te verhogen, en om op een contextspecifieke manier prioriteit te geven aan de kwesties die als het belangrijkste worden beschouwd (bijv. klimaat, seksuele en reproductieve gezondheid en rechten).

genderidentiteit en -expressie, leeftijd en andere vormen van identiteit. Beveel aan ook hier benchmarks vast te stellen, zoals gendergelijkheid en rassendiversiteit in hogere functies, meer genderadviseurs, opleiding in gendergelijkheid voor al het personeel, inclusief managers, en aanhoudende inspanningen ter bevordering van diversiteit in personeelsbeheer en aanwerving, begeleiding en professionele ontwikkeling. Belangrijk is dat het bij dit onderdeel niet alleen gaat om vrouwen in overheidsfuncties, maar om de vertegenwoordiging van de feministische maatschappelijke samenleving in het hele beleidsvormingsproces - het "hoe" van hoe beleid wordt ontwikkeld, geïmplementeerd en geëvalueerd, in een feministisch proces van tweerichtingsverkeer en zinvolle gesprekken, niet alleen van raadpleging.

5. PLAN VOOR OPERATIONALISERING

Het is noodzakelijk om te bepalen hoe en wanneer het beleid zal worden geïmplementeerd en er moet een actieplan worden voorzien met specifieke activiteiten en de periode van de implementatie. Dit moet omvatten:

Hulpmiddelen: Welke hulpmiddelen (bijvoorbeeld personeel, financiën en onderzoek) zijn nodig om de geformuleerde doelstellingen te bereiken? Dit zou streefdoelen voor meer personeel en begrotingssteun moeten omvatten.

Vertegenwoordiging en inclusie: Een aantal landen wijst op het aantal vrouwen in leidinggevende functies in hun buitenlands beleid als maatstaf voor feministisch buitenlands beleid. Dit is een noodzakelijk onderdeel, dat op alle personeelsniveaus moet worden overwogen, en niet beperkt mag blijven tot een unieke focus op vrouwen, maar ook overwegingen in verband met diversiteit die relevant zijn voor de context, zoals ras, vermogen, etniciteit, godsdienst, taal, seksuele geaardheid,

Rapporteringsschema: Volgens het transparantiebeginsel moet de overheid met regelmatige (jaarlijkse) tussenpozen aan het publiek verslag uitbrengen over de uitvoering van het beleid. Naast zelfrapportage, systemen van extern onderzoek en evaluatie door derden invoeren om de resultaten te valideren en te ondervragen. Maak verslagen in vele talen openbaar om het leren binnen en buiten de overheid aan te moedigen. Wanneer beginselen of doelstellingen van het beleid in het gedrang komen, is het benoemen van die spanningen een goede praktijk als verklaring van beperkingen en geleerde lessen.

Capaciteitsopbouw: Feministische benaderingen en perspectieven maken over het algemeen geen deel uit van de gebruikelijke opleiding van diplomaten, veiligheidsdeskundigen en handelsoverhandelaars. De operationaliseringsplannen moeten aangeven hoe de nieuwe analytische benaderingen zullen worden versterkt en in de dagelijkse operaties zullen worden opgenomen.

BIJLAGE: ILLUSTRATIEVE MAATSTAVEN VOOR SUCCES

De volgende tabel bevat illustratieve - maar niet volledige - maatstaven voor succes die kunnen worden gebruikt voor de verschillende kernonderdelen van feministisch buitenlands beleid.

INTERNE EN PROCESMAATSTAVEN

RECHTEN

- Intern beleid en bescherming ter bevordering van gendergelijkheid (bijv. betaald verlof, seksueel en gendergebaseerd bescherming tegen geweld en discriminatie)

HULPMIDDELEN

- Percentage toename investeringen in binnenlandse en buitenlandse zaken begroting/personeel
- Flexibele financiering
- Genderbudgettering

VERTEGENWOORDIGING

- Aantal minderheidsministers, afgevaardigden, ambassadeurs
- Procentuele toename van genderadviseurs
- Pariteit op alle personeelsniveaus
- Inclusie van de feministische maatschappelijke samenleving in het proces van beleidsvorming, implementatie, evaluatie

ONDERZOEK EN RAPPORTAGE

- Monitoring en evaluatie van het effect en toepassing van intern beleid
- Strengere en onafhankelijke effectbeoordelingen

BEREIK

- Horizontale integratie van gendergerichte maatstaven door toepassing van een genderlens op alle beleiden en programma's
- Samenhang tussen hulp, handel, defensie en diplomatie

EXTERNE EN UITKOMSTMAATSTAVEN

- Verbetering van LGBTQI+-, vrouwen-, inheemse/ minderheden, gehandicapten, jongeren en ouderen op mondiaal, regionaal, nationaal en nationaal niveau
- Bevordering van de meest aangevallen rechten (seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, waaronder LGBTQI+ en veilige abortus; milieu- en klimaatverplichtingen)
- Expliciete steun voor verdedigers van de mensenrechten van vrouwen en verdedigers van LGBTQI+ rechten
Bescherming en ondersteuning van voor vrouwelijke vredesopbouwers

- Meer steun voor feministische organisaties
- Meer controle van fondsen door feministische financierders

- Co-creatie van feministisch beleid, programma's met het maatschappelijke samenleving
- Meer minderheden in sociale, economische en politieke leidersrollen

- Investerings en beleidsbeslissingen hebben hun wortels in nauwkeurige gegevens over alle FFP-stromen.

- Prioriteiten in binnenlands en buitenlands beleid spiegelen
- Omarming van intersectionaliteit in aandachtsgebieden en aanpak

VERANTWOORDINGSMAATSTAVEN

Specifiek voor gendergelijkheid:

- Verdrag inzake de uitbanning van alle Vormen van discriminatie van vrouwen
- Verklaring van Beijing en actieplatform
- UNSCR 1325
- Regionale overeenkomsten (Protocol van Maputo, Verdrag van Istanboel, enz.)

Algemeen:

- 2030-agenda voor duurzame ontwikkeling/SDG's
- Universele Verklaring van de Mensenechten
- Mensenrechtenraad (incl. Speciale 6 Procedures, Bureau voor gendergelijkheid)
- Mechanismen voor handelsgeschillen

- OESO DAC gendermarker - 20/100 principal/significant
- Externe validatie voor alle zelfgerapporteerde statistieken
- Opleiding over de toepassing van een endergelijkheidsbenadering op internationale beleidslijnen en programma's

- Quota's (in binnen- en buitenland)
- Pariteitstoezeggingen
- Uitvoering van het GAPS VK-raadplegingsproces

- Specifieke, meetbare, haalbare, realistische, en tijdgebonden of "SMART" indicatoren
- Openbare, onafhankelijke en op resultaten gebaseerde jaarlijkse rapportage over het effect van FFP
- Gebruik van feministische evaluatietechnieken

- Duidelijke definitie van FFP
- SMART geformuleerde doelstellingen voor het beleid
- Benchmarks in de tijd

Dit kader werd geschreven door Lyric Thompson van het Internationaal Centrum voor Onderzoek naar Vrouwen met dank aan en in overleg met de volgende personen die deelnamen aan een bijeenkomst om na te denken over wat een wereldwijde gouden standaard voor feministisch buitenlands beleid zou kunnen inhouden:

Cristopher Ballinas Valdés, Verenigde Mexicaanse Staten

Ann Bernes, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Zweden

Mabel Bianco, Fundación para Estudio e Investigación de la Mujer

Sundaa Bridgett-Jones, De Rockefeller Foundation

Bridget Burns, Vrouwenorganisatie voor milieu en ontwikkeling (WEDO)

Ellen Friedman, De Compton Foundation

Elissa Golberg, Wereldwijde Zaken Canada

Erin Hohlfelder, Bill & Melinda Gates Foundation

Memory Kachambwa, Het netwerk voor ontwikkeling en communicatie van Afrikaanse vrouwen (FEMNET)

Kristina Lunn, Centrum voor Feministisch Buitenland Beleid

Geetanjali Misra, CREA

Delphine O, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Frankrijk

Megan O'Donnell, Centrum voor wereldwijde ontwikkeling

Blen Sahilu, Advocaat voor vrouwenrechten en beleidsadviseur

Theo Sowa, Ontwikkelingsfonds voor Afrikaanse vrouwen

Rachel Vogelstein, Raad voor Buitenlandse Betrekkingen

Beth Woroniuk, Het Gelijheidsfonds

De bijeenkomst werd gehouden in afwachting van mogelijkheden voor actie ter bevordering van gendergelijkheid en de mensenrechten van vrouwen, in overeenstemming met de viering van de 25e verjaardag van de Verklaring en het Actieplatform van Beijing, die in de loop van 2020 zal plaatsvinden. Het kader is het resultaat van meer dan een jaar van breder onderzoek en wereldwijd overleg met meer dan 100 organisaties in meer dan 40 landen over de hele wereld, dat werd uitgevoerd om te begrijpen wat feministische denkers, advocaten en functionarissen denken dat feministisch buitenlands beleid zou moeten zijn, bij gebrek aan een wereldwijde standaarddefinitie.

Vanaf de 64ste V.N. Commissie inzake de positie van de vrouw in maart 2020, hebben de volgende organisaties dit kader goedgekeurd:

EINDNOTEN

1) Gelijke ongeacht seksuele geaardheid, genderidentiteit en -expressie of seksuele kenmerken.

2) Vanaf dit schrijven: Zweden (2014), Canada (2017), Frankrijk, Mexico en Luxemburg (2019-2020).

3) Thompson, L., en Clement, R. (2019). Het definiëren van feministisch buitenlands beleid. Washington, DC: Internationaal Centrum voor Onderzoek naar vrouwen. Feministisch buitenlands beleid is het beleid van een staat die zijn interacties met andere staten, maar ook met bewegingen en andere niet-statelijke actoren, definieert op een manier die prioriteit geeft aan vrede, gendergelijkheid en milieu-integriteit, de mensenrechten van iedereen vastlegt, koloniale, racistische, patriarchale en door mannen gedomineerde machtsstructuren tracht te ontworpen, en aanzienlijke middelen, waaronder onderzoek, uittrekt om die visie te verwezenlijken. Feministisch buitenlands beleid is coherent in zijn benadering van alle hefbomen van invloed (bijv. defensie, diplomatie, handel, immigratie, hulp (indien van toepassing)), is verankerd in de uitoefening van die waarden in eigen land, en wordt samen met feministische activisten, groepen en bewegingen in eigen land en in het buitenland tot stand gebracht.

4) Ministerie van Buitenlandse Zaken, Zweden. (2018) Handboek - Zweeds feministisch buitenlands beleid. Opgehaald van <https://www.government.se/reports/2018/08/handbook-swedens-feminist-foreign-policy/>

5) GAPS VK. (2019). Verder dan overleg – Een instrument voor zinvolle betrokkenheid bij vrouwen in kwetsbare en door conflicten getroffen staten. Opgehaald van <https://www.beyondconsultations.org/>

Aanbevolen citaat:

Thompson, L. (2020). Feministisch Buitenland Beleid: Een kader Washington, DC: Internationaal Centrum voor Onderzoek naar vrouwen.

